

Psychiatrie - stomatologové

14 hodin přednášky, 16 hodin praktika, Z+ ZK

Anotace:

Obecná psychiatrie. Vyšetření přítomného duševního stavu. Psychotické poruchy. Poruchy nálady. Organické duševní poruchy. Delirantní stavy. Úzkostné a neurotické poruchy. Reakce na stres, krizová intervence. Syndrom závislosti na psychoaktivních látkách. Prevence duševních poruch. Suicidalita. Agrese a násilí v psychiatrii. Stigmatizace, destigmatizace. Centrum duševního zdraví, reforma psychiatrické péče.

Sylabus:

1. Fenomenologie duševních poruch

Základní pojmy klinické psychopatologie. Vysvětlení pojmů obecné psychiatrie jako jsou vigilita, lucidita, poruchy myšlení, poruchy vnímání, poruchy nálady, emoční kongruence a inkongruence. Úzkost, fobie, obsese, kompulze. Poruchy spánku. Kognitivní funkce, exekutivní funkce, poruchy paměti. Agresivita, sebevražda, sebepoškozování. Bažení, závislost. Specifika psychopatologických fenoménů v dětství, adolescenci, v dospělosti a v involuci.

2. Poruchy nálady

Fenomenologie deprese a mánie. Prevalence a etiologie unipolární depresivní poruchy. Antidepresivní farmakoterapie. Fyzikální terapie deprese – léčba jasným světlem, elektrokonvulzivní terapie, stimulace nervus vagus, transkraniální magnetická stimulace. Psychoterapie u depresivní poruchy. Bipolární afektivní porucha, etiologie a prevalence. Thymostabilizační léčba, lithioprofylaxe. Trvalé poruchy nálady.

3. Psychotické poruchy

Fenomenologie schizofrenie. Klinický obraz, prevalence, dědičnost. Positivní a negativní příznaky. Katatonní stavy. Trvalá porucha s bludy. Schizoafektivní porucha. Diferenciální diagnostika psychóz. Antipsychotická farmakoterapie.

Depotní antipsychotická farmakoterapie. Maligní neuroleptický syndrom. Program prevence relapsu.

4. Úzkostné a neurotické poruchy, psychosomatika

Fenomenologie úzkostných poruch. Etiologie a patofyziologie úzkostných poruch, reakce „boj“ a „útěk“. Fobické poruchy. Panická porucha, generalizovaná úzkostná porucha. Obsedantně kompulsivní porucha. Posttraumatická stresová porucha. Akutní stresová porucha. Poruchy adaptace. Disociativní poruchy. Somatoformní poruchy, persistentní somatoformní bolestivá porucha. Hypochondrická porucha. Psychoterapie úzkostných a somatoformních poruch s akcentem na kognitivně – behaviorální přístup. Farmakoterapie úzkostných a somatoformních poruch, anxiolytika.

5. Problematika závislostí

Definice syndromu závislosti a škodlivého užívání. Problematika tolerance a odvykacího stavu. Bažení. Sociální dopady syndromu závislosti. Výčet nejčastěji zneužívaných psychotropních látek. Behaviorální a režimová terapie syndromu závislosti, cue – exposure therapy. Principy přístupu harm reduction. Averzní terapie.

6. Psychofarmaka

Základní dělení psychofarmak. Antidepresiva. Antipsychotika. Anxiolytika. Hypnotika a sedativa. Kognitiva. Stimulancia. Mechanismy účinku psychofarmak. Problematika iatrogeně navozeného syndromu závislosti. Interakce psychofarmak. Off label preskribce.

7. Organické duševní poruchy

Poruchy paměti. Demence neurodegenerativní a vaskulární. Demence u chorob zařazených jinde. Organický amnestický syndrom. Delirium. Mírná kognitivní porucha. Problematika omezení způsobilosti k právním úkonům u osob s demencí. Farmakoterapie deliria. Režimová opatření u delirantních stavů. Užití omezovacích prostředků. Kognitiva. Kognitivní trénink u osob s demencí.

PRAKTICKÁ CVIČENÍ

1. Demonstrace pacienta s úzkostným a neurotickým onemocněním

Vedení klinického interview, rozbor psychopatologie, zpětná vazba

2. Sebevražda, agresivita, úzkostný a fobický pacient

Hlavní příčiny sebevražedného jednání. Neodkladná péče u osob s rizikem sebevraždy nebo u osob provádějících sebevražednou aktivitu. Příčiny agresivního jednání vůči okolí. Deeskalace. Fobie v ordinaci stomatologa. Možnost farmakologické a nefarmakologické intervence u úzkostného a fobického pacienta v ordinaci stomatologa.

3. Demonstrace pacienta s psychotickým onemocněním

Vedení klinického interview, rozbor psychopatologie, zpětná vazba

4. Destigmatizace, reforma psychiatrické péče, historie psychiatrie

Pojem stigma. Multidisciplinární tým. Centrum duševního zdraví. Milníky z historie psychiatrické péče v ČR

5. Demonstrace pacienta se syndromem závislosti na psychoaktivních látkách

Vedení klinického interview, rozbor psychopatologie, zpětná vazba

6. Delirium, akutní psychotický stav

Etiologie delirií, úloha psychiatra ve zvládnutí delirantních stavů. Mezioborová spolupráce o osobu v delirantním stavu. Specifika deliria tremens v rámci odvykacího stavu při syndromu závislosti na alkohol. Farmakoterapie delirantních stavů. Režimová opatření, užití omezovacích prostředků. Akutní psychotické stavy, farmakologická intervence u akutní psychózy

Výstupy z učení, forma zakončení předmětu

Základní orientace v klasifikaci duševních poruch. Schopnost provést klinické interview. Schopnost indikovat psychiatrické vyšetření. Základní orientace v psychofarmakologii. Základní orientace v jednotlivých psychoterapeutických směrech a vysvětlení jejich mechanismu účinku. Prohloubení schopnosti

komunikace s pacientem. Schopnost komunikace s osobou s duševním onemocněním. Základní orientace ve forenzních aspektech péče o osobu s duševní poruchou.

Povinná a doporučená literatura:

Dušek K, Večeřová Procházková A. Diagnostika a terapie duševních poruch. Praha: Grada; 2010.

Höschl C, Libiger J, Švestka J. Psychiatrie. 2. ed. Praha: Tigis; 2004

Uhrová, Roth a kol. Neuropsychiatrie, Maxdorf 2020

Požadavky na samostudium studenta: Povinná literatura

Způsob komunikace se studenty: SIS, v době distanční výuky MS Teams

Struktura a forma pravidelné výuky studentů na seminářích: popis charakterizující proces výuky

- provádění klinického interview za asistence pedagoga
- popis vyšetření přítomného stavu
- zhodnocení psychického stavu, diferenciálně diagnostická rozvaha
- stanovení pravděpodobné diagnózy
- návrh léčebného postupu
- komunikace s pacienty
- nácvik komunikace s duševně nemocnou osobou
- zásady vedení zdravotnické dokumentace v psychiatrii

Hodnocení znalostí studentů

Ústní zkouška

Pro udělení zápočtu je nutná účast na praktické výuce a aktivita při provádění klinického interview za asistence. Ústní zkouška sestává ze zodpovězení třech okruhů otázek.